

KODI I ETIKËS PËR PUNONJËSIT E INSTITUTIT TE SHENDETIT PUBLIK

Misioni kryesor i veprimtarisë së ISHP, si qender Kombëtare në fushën e shëndetit publik, konsiston në zhvillimin dhe aplikimin e parandalimit dhe kontrollit të sëmundjeve, dëmtimeve, paaftësive, e faktorëve dëmtues shëndetësorë të mjedisit, dhe zhvillimin e aplikimin e promociionit të shëndetit, në bashkëpunim të ngushtë me agjensi/organizma/organizata kombëtare dhe ndërkontebëtare, nëpërmjet punës së realizuar me pasion, korrektësi dhe profesionalizëm.

Punonjësit e ISHP-se, gjatë ushtrimit të funksioneve e detyrave duhet të reflektojnë përkushtim profesional, standarte të larta të përgjegjshmërisë dhe respektim korrekt të akteve ligjore dhe nënligjore, me qëllim ruajtjen dhe forcimin e besimit tek publiku. Vetëm një performance e një niveli të lartë në të gjitha drejtimet kontribuon në krijimin e besimit dhe mbështetjes publike.

Për të përmbushur këtë mision, hartohet ky Kod Etike i cili misheron vlerat etike në lidhje me sjelljen dhe veprimtarinë e çdo punonjësi të ISHP-se në përmbushje të veprimtarisë së tyre.

Kodi nuk përmban përgjigje ndaj të gjitha situatave apo dilemave etike që mund të hasen në praktikë. Ai synon të nxise reagimet e duhura nga ana e punonjësve bazuar në parimet dhe drejtimet kryesore etike të përbledhura në Kod. Ai përfaqëson gjithashtu një angazhim të qartë për të përmbushur detyrat që lidhen me veprimtarinë e ISHP-se në një nivel të lartë profesional, në respekt të misionit që ka ky institucion.

I. BAZA LIGJORE

Ky Kod hartohet në zbatim të Ligjit Nr. 10138, datë 11.5.2009 “Për Shendetin Publik ne Republikën e Shqipërisë”, akteve ligjore të nxjerra në zbatim të tij, si dhe të Ligjit Nr. 9131, datë 8.9.2003 “Për Rregullat e Etikës në Administratën Publike”.

II. QËLLIMI DHE FUSHA E VEPRIMIT

Qëllimi i këtij Kodi Etike është promovimi i rregullave të sjelljes dhe të etikës profesionale për punonjësit ISHP-se, gjatë dhe jashtë ushtrimit të kompetencave të tyre funksionale, në pajtueshmëri me aktet ligjore e nënligjore në fushën e shëndetit publik si dhe me rregullat e etikës në administratën publike.

Rregullat e përcaktuara në këtë Kod do të zbatohen për të gjithë dhe nga të gjithë punonjësit e gjatë dhe jashtë ushtrimit të funksionit. Kudo që përmendet termi “punonjës” do të nënkuftohen punonjësit e të gjitha niveleve te struktura organike te institucionit.

Rregullat e Kodit vendosin detyrime për punonjësit duhet të angazhohen në promovimin, njojhen, kuptimin e saktë dhe zbatimin korrekt të rregullave etike.

III PARIMET E PËRGJITHSHME

Bazuar në objektivat dhe misionin e ISHP-se, është shumë e rëndësishme që aktiviteti të ndërmerrët në mënyrë korrekte dhe të përgjegjshme për të nxitur besimin tek publiku në përgjithësi.

Punonjësit duhet të respektojnë këto parime bazë:

1. Njohuritë dhe kompetanca;
2. Objektiviteti, paanshmëria dhe drejtësia;
3. Përgjegjshmëria dhe integriteti;

4. Ruajtja e informacionit dhe komunikimi me publikun;
5. Paraqitura personale dhe respektimi i ambjentit të punës;
6. Konflikti i interesave.

1. Njohuritë dhe kompetenca

- 1.1. Punonjësit duhet të synojnë përmiresimin dhe thellimin e njohurive të tyre në mënyrë të vazhdueshme për rritjen e kapaciteteve dhe zhvillimin e aftesive profesionale për përmirësimin e shërbimit ndaj komunitetit.
- 1.2. Punonjësit duhet të kryejnë detyrën me përkushtim, ndershmëri, dhe përgjegjësi, konform akteve ligjore në fuqi.
- 1.3. Pjesëmarrja në aktivitete e veprimtari profesionale të cilat synojnë rritjen e njohurive, aftësive dhe kapaciteteve profesionale është mjaft e rëndësishme.
- 1.4. Punonjësit i nënshtronen vlerësimit periodik të tyre sipas legjisacionit në fuqi. Aftësitë dhe eksperiençat profesionale të përfituarë duhet të vihen në funksion të zbatimit të detyrave dhe përmirësimit të cilësisë së punës.
- 1.5. Punonjësit duhet të respektojnë ligjin dhe të kryejnë detyrat në përputhje me legjisacionin në fuqi duke mos penguar zbatimin e politikave dhe strategjise qe ka institucioni.
- 1.6. Punonjësit duhet të respektojnë marrëdhënet hierarkike me eprorët, vartësit e kolegët e të njëjtë nivel hierarkik, në funksion të arritjes së qëllimit të përbashkët .

2. Objektiviteti, paanësia dhe drejtësia

- 2.1. Punonjësit duhet të trajtojnë me objektivitet cdo problematike dhe të tregojnë kujdes duke patur parasysh të drejtat dhe detyrimet e tyre në përputhje me ligjin.
- 2.2. Të gjithë personat apo subjektet duhet të trajtohen në mënyrë të barabartë, me standarte të njëta duke parandaluar çdo qëndrim diskriminues.
- Duhet të shmangen sjelle të paqarta dhe të dyshimta.
- 2.3. Punonjësit, duhet të mbështeten tek baza ligjore për mbledhjen, vlerësimin, gjykimin dhe përpunimin e informacioneve dhe të dhënavë që lidhen me misionin e ISHP-se. Ata nuk duhet të influencozen nga interesi personal ose i të tjerve në formulimin e vendimeve të tyre .

3. Përgjegjshmëria dhe integriteti

- 3.1. Punonjësit duhet të reflektojnë standarte të lartë të integritetit personal e profesional në ushtrimin e funksioneve të tyre, duke zbatuar me përgjegjësi vetëm aktivitetet e parashikuara në kuadrin ligjor përkatës, për tu siguruar që procesi të kryhet në mënyrë transparente dhe të përgjegjshme.
- 3.2. Punonjësit duhet të përdorin autoritetin në mënyrë të përgjegjëshme dhe korakte duke respektuar të drejtat e te tjerve.
- 3.3. Punonjësit në kryerjen dhe përbushjen e detyrave të ngarkuara duhet të bëjnë përpjekjet maksimale për zbatimin me profesionalizëm të aftësive të tyre bazuar në eksperiencën përkatëse.

4. Ruajtja e informacionit dhe komunikimi me publikun

- 4.1. Çdo punonjës i ISHP-se që has të dhëna personale dhe konfidenciale gjate ushtrimit te detyres duhet t'i përdorë ato vetëm nëse i nevojiten për realizimin e detyrave funksionale.
- 4.2. Punonjësit e ISHP-se duhet të garantojnë mbrojtjen e informacionit që marrin dhe të mos e bëjnë atë publik pa autorizimin përkatës, përvèç rasteve kur ka detyrim ligjor për ta bërë atë. Ata duhet të ruajnë informacionin e mbledhur për shkak të detyrës funksionale apo detyrës së

ngarkuar dhe nuk duhet ta përdorin atë për përfitim personal, në kundërshtim me ligjin dhe rregullat e etikës.

4.3. Përveç detyrimit për të ruajtur fshehtësinë, çdo punonjës duhet të marrë masa të parandalojë dhe të mbrojë rrjedhjen e informacionit. Informacioni dhe të dhënrat sensitive dhe konfidenciale nuk duhet të lihen pambrojtur dhe duhet të marren masat e nevojshme që të respektohen detyrimet ligjore për mosnxjerrjen apo publikimin e informacionit jopublik.

4.4. Çdo punonjës gjëzon lirinë e opinionit personal, por duhet të respektojë ruajtjen e konfidencialitetit në qëndrimet apo deklaratat me mediat e shkruara dhe elektronike, dhe përgjithesisht gjatë gjithë kohës së ushtrimit të funksionit në zbatim të rregulloreve të institucionit dhe parashikimeve ligjore.

4.5. Punonjësit e ISHP-se nuk duhet të bëjnë në publik komente të papërshtatshme, deklarata apo opinione personale që mund të interpretohen si zyrtare; sulme kundër administratës se punonjësve të tjerë etj.

4.6. Nëse punonjësi i ISHP-se, për arsyet e shkeljeve të konstatuara gjatë kryerjes së detyrave, është njoftuar nga Prokuroria për fillimin e hetimit të një çështje penale ndaj tij, ai/ajo duhet që brenda 24 orëve pas marrjes së njoftimit të vëré në dijeni eprorin e tij si edhe drejtorinë përkatëse që mbulan burimet njerëzore.

5. Paraqitura Personale dhe Respektimi i Ambjentit të Punes

5.1. Punonjësit e ISHP-se duhet të kenë një sjellje të mire dhe të denjë në të gjitha rrëthanat, me qëllim respektimin e moralit dhe ligjit gjatë ushtrimit të funksionit.

5.2. Punonjësit e ISHP-se duhet të paraqiten me veshje serioze, në respekt të autoritetit institucional.

5.3. Punonjësit e ISHP-se duhet të respektojnë dhe zbatojnë me efektivitet orarin e punës. Rastet e mosparaqitjes në detyrë duhet të shoqërohen me justifikim të arsyeshëm.

5.4. Gjatë ushtrimit të detyrës punonjësit e ISHP-se duhet të mbajnë në mënyrë të ekspozuar kartën e punonjësit.

5.5. Punonjësit e ISHP-se nuk duhet të konsumojnë pije alkolike, duhan, etj., në vendin e inspektimit dhe ambjentin e punës.

5.6. Punonjësit e ISHP-se nuk duhet të gjykojnë e veprojnë mbi baza diskriminuese (për arsy race, përkatësie fetare, gjinore, pozitë sociale, orientim seksual, etj) si brenda dhe jashtë ambjenteve të punës.

5.7. Punonjësit e ISHP-se kanë të drejtë të ushtrojnë aktivitetin e tyre në ambiente të shëndetshme dhe të sigurta. Ata duhet t'i zbatojnë rigorozisht rregullat që kanë të bëjnëme çështjet e sigurisë dhe duhet t'i raportojnë menjëherë eprorit të drejtpërdrejtë për çdo problem shëndeti dhe sigurie.

5.8. Punonjësit e ISHP-se duhet të jenë të kujdeshshëm në përdorimin e mjeteve dhe pronës së institucionit. Nuk duhet të përdorin mjetet institucionale për qëllime apo përdorim privat.

6. Konflikti i Interesave

6.1. Punonjesit e ISHP-se duhet të njojin dhe zbatojnë me korrektesi detyrimet e kuadrit ligjor që lidhen me parandalimin e konfliktit të interesit në ushtrimin e detyrave të tyre. Ata duhet të garantonin mbrojtjen e interesit public në gjithë aktivitetin e tyre, duke shmangur çdo sjellje që mund të kompromontojë integritetin dhe besueshmerine e publikut;

6.2. Për të shmangur konfliktin e interesit dhe rrezikun e përdorimit të gabuar të informacionit, është e nevojshme që punonjësit të këshillohen me drejtuesit.

6.3. Punonjesit e ISHP-se nuk mund të marrin pjesë në aktivitete ose marrëdhënie të cilat janë në konflikt interesi me pozicionin e punes.

6.4. Punonjesit e ISHP-se mund të punësohen vetëm në procese mësimdhënieje, pasi për këtë të kenë marrë pëlqimin e eprorit të drejtpërdrejtë, bazuar në kërkesën me shkrim që përmban përshkrimin e saktë të aktivitetit, vendin (institucionin), kohëzgjatjen, shpeshtësinë dhe Pagesën sipas legjisacionit ne fuqi.

6.5. Kërkimi dhe pranimi i çdo shpërblimi për shkak të pozicionit, është e papajtueshme dhe përbën shkak për fillimin e ecurisë disiplinore dhe procedim penal;

6.6. Punonjesit e ISHP-se kanë detyrim të përbushin çdo kërkesë tjetër sipas parashikimeve përkatëse të Ligjit Nr. 9367 datë 07.04.2005, “Për parandalimin e konfliktit të interesave në ushtrimin e funksioneve publike” *i ndryshuar*.

III AKTIVITETE JASHTË OBJEKSTIT TË VEPRIMTARISË SË PUNËS

1. Të gjithë punonjësit e ISHP-se ndalojnë të bëjnë gjatë orarit të punës propagandë politike.
2. Punonjësve të ISHP-se u ndalohet:

1. Shpërndarja e materialeve propagandistike në ambjentet e punes;
2. Mbajtja gjatë punës e shenjave të partive ose organizatave politike;
3. Përdorimi i ambjenteve të punës për aktivitet politik;
4. Diskutimi gjatë orarit të punës për tema politike;

IV APLIKUESHMËRIA DHE ZBATIMI I RREGULLAVE TËKODIT TË ETIKËS

1. Njohja dhe zbatimi me përpikmëri i rregullave etike të përcaktuara në këtë kod, është shumë e rëndësishme për arritjen e objektivave nga të gjithë punonjësit, për të rritur autoritetin e institucionit dhe mirë besimin e publikut.
2. Sjelljet qe nuk janë përmendur në nenet e këtij kodi, mund të konsiderohen gjithsesi si cënim i rregullave të etikës nëse vlerësohet se ndikojnë nëbesimin e publikut dhe reputacionin e institucionit.
3. Mos zbatimi i këtyre rregullave do të vlerësohet dhe ndiqet sipas procedures së parashikuar në rregulloret e brendshme dhe aktet ligjore në fuqi, duke parashikuar kështu masat përkatëse disiplinore.